

MATIČNA SEKCIJA INŽENIRJEV TEHNOLOGOV IN DRUGIH INŽENIRJEV

IZS MST 08/2016
SMERNICA
POŽARNOVARNOSTNIH UKREPOV
ZA GRADITEV IN OBRATOVANJE
NASTANITVENIH OBJEKTOV
(PREVOD MBeV0)

KAZALO

Uvodne določbe

1. Področje uporabe
2. Pomen izrazov
3. Evakuacijske poti
4. Nosilne stene, stebri, stropi
5. Ločilne stene
6. Zaščiteni hodniki
7. Vrata
8. Varnostna razsvetljava, varnostno napajanje
9. Naprave za alarmiranje, naprave za javljanje požara, upravljanje dvigal v požaru
10. Dodatne zahteve
11. Nastanitveni prostori brez grajenih in komunikacijskih ovir
12. Zagotavljanje prostih evakuacijskih poti, požarni red, odgovorne osebe
13. Dodatna gradbena dokumentacija
14. Uporaba predpisov za obstoječe nastanitvene objekte
15. Kršitve

Utemeljitev smernice

MATIČNA SEKCIJA
INŽENIRJEV TEHNOLOGOV
IN DRUGIH INŽENIRJEV

IZS MST 08/2016
SMERNICA
POŽARNOVARNOSTNIH UKREPOV
ZA GRADITEV IN OBRATOVANJE
NASTANITVENIH OBJEKTOV*
(PREVOD MBeVO)

Izdana decembra 2000,
nazadnje spremenjena s sklepom strokovne komisije
Bauaufsicht maja 2014

* Muster-Verordnung über den Bau und Betrieb von Beherbergungsstätten
(Muster-Beherbergungsstättenverordnung – MBeVO)

Upoštewane so obveznosti iz Direktive 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta, sprejete 22. junija 1998, o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov ter predpisov o storitvah informacijske družbe (Uradni list ES, izdan 21. julija 1998, L 204, stran 37), nazadnje spremenjene z odstavkom (2) člena 26 Uredbe ES 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta, izdane 25. oktobra 2012 (Uradni list ES, izdan 14. novembra 2012, L 316, stran 12).

UVODNE DOLOČBE

Upravni odbor Matične sekcije inženirjev tehnologov in drugih inženirjev je 10. 3. 2016 in 7. 9. 2016 s sklepom št. 205 potrdil pripravo prevoda revidirane Vzorčne uredbe za graditev in obratovanje nastanitvenih objektov (*Muster-Verordnung über den Bau und Betrieb von Beherbergungsstätten*, s kratico *MBeVO*), izdane decembra 2000, nazadnje spremenjene s sklepom strokovne komisije Bauaufsicht maja 2014.

V skladu s Pravilnikom o požarni varnosti v stavbah (Ur. l. RS, št. 31/2004, 10/2005, 83/2005, 14/2007, 12/2013), Pravilnikom o zasnovi in študiji požarne varnosti (Ur. l. RS, št. 12/2013, 49/2013) in Tehnično smernico za požarno varnost TSG-1-001:2010 šteje načrtovanje ukrepov požarne varnosti po Smernici požarnovarnostnih ukrepov za graditev in obratovanje nastanitvenih objektov za načrtovanje po 8. členu Pravilnika o požarni varnosti v stavbah. Določila v nadaljevanju predstavljajo smiselni prevod revidirane uredbe.

1. PODROČJE UPORABE

Določila te smernice veljajo za nastanitvene objekte z več kot 12 posteljami za goste.

2. POMEN IZRAZOV

- (1) Nastanitveni objekti so stavbe ali deli stavb, ki so v celoti ali deloma namenjeni za nastanitev gostov. Izvzeta je nastanitev v počitniških stanovanjih.
- (2) Nastanitveni prostori so prostori, v katerih prebivajo ali spijo gosti. Več neposredno povezanih nastanitvenih prostorov (apartma) šteje za en nastanitveni prostor.
- (3) Dnevni prostori za goste so prostori za dnevno bivanje gostov, kot so jedilnice in konferenčne dvorane, in se ne uporabljajo za prenočevanje.

3. EVAKUACIJSKE POTI

- (1) Za vsak nastanitveni prostor morata biti na voljo najmanj dve neodvisni evakuacijski poti, ki pa lahko znotraj ene etaže potekata po istem zaščitenem hodniku. Prva evakuacijska pot iz nastanitvenih prostorov, ki ne ležijo v pritličju, mora voditi po enih zaščitenih stopnicah, druga pa po drugih zaščitenih stopnicah ali po zunanjih stopnicah. V nastanitvenih objektih, ki skupaj nimajo več kot 60 postelj za goste, lahko drugo evakuacijsko pot nadomesti mesto nastanitvenega prostora, ki je dostopno za reševalne naprave gasilcev; to ne velja, če je v eni etaži več kot 30 postelj za goste.
- (2) Na odcepih zaščitenih hodnikov, na dostopih v zaščiteni stopnišča in na izhodih na prosto morajo biti varnostni znaki, ki kažejo v smeri izhodov. Znaki morajo biti osvetljeni.

4. NOSILNE STENE, STEBRI, STROPI

- (1) Nosilne stene, stebri in stropi morajo imeti najmanj 90-minutno požarno odpornost. To ne velja za najvišje etaže podstrešnih prostorov, če tam ni nastanitvenih prostorov.
- (2) Za nosilne stene, stebre in stropje zadostuje 30-minutna požarna odpornost
 1. v stavbah z največ dvema nadzemnima etažama,
 2. v najvišjih etažah podstrešij z nastanitvenimi prostori.

5. LOČILNE STENE

- (1) ¹Najmanj 90-minutno požarno odpornost morajo imeti ločilne stene
 1. med prostori za nastanitev in prostori, ki niso namenjeni nastanitvi,
 2. med nastanitvenimi prostori in
 - a) dnevnimi prostori za goste,
 - b) kuhinjami.

Če smejo imeti nosilne stene, stebri in stropi v nastanitvenem objektu samo 30-minutno požarno odpornost, imajo lahko tudi ločilne stene 30-minutno požarno odpornost.

- (2) Ločilne stene med nastanitvenimi prostori ter ločilne stene med nastanitvenimi in drugimi prostori morajo imeti najmanj 30-minutno požarno odpornost.
- (3) V ločilnih stenah iz 2. točke stavka 1 odstavka (1) in iz odstavka (2) odprtine niso dovoljene. Odprtine v ločilnih stenah iz 1. točke stavka 1 odstavka (1) morajo imeti zaradi preprečevanja širjenja požara zaporne elemente, ki imajo najmanj 30-minutno požarno odpornost. Izpolnjevati morajo tudi zahteve za zaporne elemente, ki preprečujejo širjenje dima.

6. ZAŠČITENI HODNIKI

- (1) Točka 3 stavka 2 odstavka (1) člena 36 MBO se ne sme upoštevati.
- (2) Obloge, obešeni stropi in izolacije zaščitenih hodnikov morajo biti iz negorljivih materialov. Talne obloge morajo biti najmanj iz težko vnetljivih materialov.
- (3) V zaščitenih hodnikih z eno samo smerjo umika (slepi hodniki) razdalja med vrati nastanitvenih prostorov in zaščitenimi stopnišči ali izhodi na prosto ne sme biti daljša od 15 m.
- (4) Stopnice na zaščitenih hodnikih morajo biti osvetljene.

7. VRATA

- (1) Zaporni elementi odprtin
 1. iz zaščitenih stopnišč v druge prostore razen v zaščitene hodnike in
 2. iz zaščitenih hodnikov v kletnih etažah v prostore, ki jih gostje ne uporabljajo,

morajo imeti zaradi preprečevanja širjenja požara najmanj 30-minutno požarno odpornost. Izpolnjevati morajo tudi zahteve za preprečevanje širjenja dima.

- (2) Zaporni elementi odprtin
 1. iz zaščitenih stopnišč v zaščitene hodnike,
 2. iz zaščitenih hodnikov v nastanitvene prostore in
 3. iz zaščitenih hodnikov v dnevne prostore za goste, če so na hodnikih v istem dimnem sektorju tudi odprtine v nastanitvene prostore,

morajo izpolnjevati zahteve za preprečevanje širjenja dima.

8. VARNOSTNA RAZSVETLJAVA, VARNOSTNO NAPAJANJE

- (1) Nastanitveni objekti morajo imeti varnostno razsvetljavo
 1. na zaščitenih hodnikih in na zaščitenih stopniščih,
 2. v prostorih med zaščitenimi stopnišči in izhodi na prosto,
 3. za varnostne znake, ki označujejo izhode, in
 4. za stopnice na zaščitenih hodnikih.
- (2) Nastanitveni objekti morajo imeti varnostno napajanje z električno energijo, ki ob izpadu splošne oskrbe z električno energijo zagotavlja delovanje varnostno-tehničnih naprav, predvsem
 1. varnostne razsvetljave,
 2. naprav za alarmiranje in
 3. naprav za javljanje požara.

9. NAPRAVE ZA ALARMIRANJE, NAPRAVE ZA JAVLJANJE POŽARA, UPRAVLJANJE DVIGAL V POŽARU

- (1) ¹Nastanitveni objekti morajo imeti naprave za alarmiranje, ki zaposlene in goste opozorijo na nevarnost. ²Pri nastanitvenih objektih z več kot 60 posteljami za goste se morajo naprave za alarmiranje sprožiti tudi samodejno, če se v zaščitenih hodnikih pojavi dim. ³V prostorih iz člena 11 mora biti alarmiranje optično in akustično.
- (2) Nastanitveni objekti z več kot 60 posteljami za goste morajo imeti sistem za javljanje požara z avtomatskimi javljalniki, ki se odzivajo na lastnosti dima v zaščitenih hodnikih, in z ročnimi javljalniki za neposredno alarmiranje pristojnega mesta. Pri avtomatskih sistemih za javljanje požara je treba s tehničnimi ukrepi preprečiti lažne alarme. Signal javljalnikov požara se mora neposredno in avtomatično prenesti na mesto za alarmiranje gasilcev.
- (3) Dvigala v nastanitvenih objektih z več kot 60 posteljami za goste morajo imeti napravo za krmiljenje v požaru, ki jo vklopi avtomatski javljalnik požara. Ta naprava mora v požaru zagotoviti, da se dvigala pripeljejo v vhodno etažo, če zaradi dima ni prizadeta, sicer pa v njej najbližjo etažo brez dima, in da se tam z odprtimi vrati izklopijo iz obratovanja.

10. DODATNE ZAHTEVE

Za nastanitvene prostore v visokih stavbah (višjih od 22 m) se lahko zahteva dodatna zaščita pred požarom.

11. NASTANITVENI PROSTORI BREZ GRAJENIH IN KOMUNIKACIJSKIH OVIR

¹Najmanj 10 % postelj za goste mora biti v prostorih, ki skupaj s pripadajočimi sanitarijami ustrezajo zahtevam člena 50 odstavka (1) *MBO* za stanovanja brez grajenih in komunikacijskih ovir. ²V nastanitvenih objektih z več kot 60 posteljami za goste mora biti najmanj 1 % postelj za goste v prostorih, ki so skupaj s pripadajočimi sanitarijami brez grajenih in komunikacijskih ovir; primerni morajo biti za uporabo invalidskih vozičkov in dovolj veliki za namestitev dveh postelj; prostori, ki ustrezajo tem zahtevam, se smejo upoštevati kot prostori iz stavka 1. ³Za zahteve stavkov 1 in 2 velja člen 50, odstavek (3) *MBO*.

12. ZAGOTAVLJANJE PROSTIH EVAKUACIJSKIH POTI, POŽARNI RED, ODGOVORNE OSEBE

- (1) Na evakuacijskih poteh ne sme biti ovir. Prehod skozi vrata na evakuacijskih poteh na sme biti oviran; ta vrata se morajo z notranje strani z lahkoto odpirati.
- (2) V vsakem nastanitvenem prostoru morajo biti pri izhodu izobešeni načrt evakuacije in navodila za ravnanje v požaru. Navodila morajo biti napisana tudi v jeziku gostov, ki običajno bivajo v objektu.
- (3) Za nastanitvene objekte z več kot 60 posteljami za goste je treba v soglasju s pristojno službo za varstvo pred požarom izdelati
 1. požarni red in
 2. požarne načrte; te načrte je treba izročiti gasilski enoti, ki opravlja javno gasilsko službo na območju objekta.
- (4) Zaposlene je treba ob začetku delovnega razmerja in nato najmanj enkrat letno poučiti
 1. o upravljanju z napravami za alarmiranje in napravami za javljanje požara in
 2. o požarnem redu, o ravnanju ob požaru in o reševanju funkcionalno oviranih oseb, predvsem tistih na invalidskih vozičkih.
- (5) Za izpolnjevanje zahtev iz odstavkov (1) do (4) je odgovoren lastnik ali od njega pooblaščen oseba.

13. DODATNA GRADBENA DOKUMENTACIJA

Gradbena dokumentacija mora vsebovati tudi podatke o

1. varnostni razsvetljavi,
2. varnostnem napajanju z električno energijo,
3. napravah za alarmiranje,
4. sistemih za javljanje požara,
5. evakuacijskih poteh na zemljišču in površinah za gasilce.
6. številu postelj za goste in njihovi razporeditvi po nastanitvenih prostorih, ki izpolnjujejo zahteve člena 11.

14. UPORABA PREDPISOV ZA OBSTOJEČE NASTANITVENE OBJEKTE

Za nastanitvene objekte, ki so ob začetku veljavnosti te smernice že obstajali, je treba upoštevati zahteve iz člena 12 (zagotavljanje prostih evakuacijskih poti, požarni red, odgovorne osebe).

15. KRŠITVE

Določila člena 84 odstavka (1) točke 1 *MBO* (v slovenskem prevodu *MBO* iz leta 2011 je to člen 80) krši, kdor namenoma ali iz malomarnosti

1. v nasprotju z določili odstavka (1) člena 12 ne skrbi, da na evakuacijskih poteh ni ovir, da vrata na evakuacijskih poteh zastavi ali dopusti, da se zastavijo, ali ne poskrbi za to, da se vrata z notranje strani z lahkoto odpirajo;
2. v nasprotju z odstavkom (2) člena 12 ne namesti požarnega načrta in navodil za ravnanje v požaru v vsakem nastanitvenem prostoru ali jih ne da namestiti.

UTEMELJITEV SMERNICE

I. SPLOŠNO

Revizija dosedanje Smernice za graditev gostinskih objektov *Muster-Gaststättenbauverordnung*, izdane junija 1982, je bila potrebna, ker njene zahteve niso več ustrezale današnjim potrebam. Njeno vsebino je bilo treba primerjati z novimi znanstvenimi spoznanji in zvišati zahteve na današnjo raven, pri tem pa stare pretirane zahteve zmanjšati ali celo črtati.

Pri reviziji so bile upoštevane tehnične smernice za požarno zaščito obstoječih hotelov iz Priporočila 86/666/EWG Sveta Evropske skupnosti, ki je bilo sprejeto 22. decembra (Uradni list ES, L384, stran 60) in vsebuje smernice za minimalno raven požarne zaščite v hotelih držav članic.

Pri reviziji dosedanje Smernice za graditev gostinskih objektov iz leta 1982 se je pokazalo, da danes zahtev za gostinske objekte ni treba določati v posebni smernici. Tveganje za nastanek požara in s tem povezana nevarnost v obratih za strežbo pijač in hrane ni zelo visoka, čeprav je sestava uporabnikov nehomogena in so gostje lahko tudi vinjeni ali ne poznajo okolja. Če so v gostinskih objektih dnevni prostori za veliko število gostov, ki ustreza merilom za zgradbe, v katerih se zbira veliko ljudi, je treba uporabiti Smernico za graditev in obratovanje zgradb, v katerih se zbira veliko ljudi *MVStättVO*. Za gostinske lokale, ki morajo zaradi svoje lege, na primer v kleti ali v najvišjih etažah visokih zgradb, izpolnjevati posebne zahteve, je to boljše zahtevati za vsak primer posebej v postopku za pridobitev gradbenega dovoljenja. Zahteve za nekatere prostore, kot so dnevni prostori za goste, toaletni prostori ali kuhinje, ki jih je vsebovala dosedanja Smernica za graditev gostinskih objektov in so bile zaradi preprečevanja nevarnosti zakonsko predpisane, niso več potrebne, ker so postale že povsem ustaljena praksa.

Ta smernica zato vsebuje samo še gradbene zahteve za nastanitvene objekte. Ne uporablja se za majhne penzione, v katerih je število postelj enakega velikostnega reda kot v stanovanjih. Določeno je bilo, da se uporablja za nastanitvene objekte z več kot 12 posteljami za goste. Prag 8 postelj v stari Smernici za graditev gostinskih objektov je bil ocenjen za prenzkega.

Za stavbe, v katerih so samo počitniška stanovanja, in za počitniška stanovanja sama se ta smernica ne uporablja, ker so počitniška stanovanja po lastnostih v splošnem smislu podobna stanovanjem in zato zanje zadostujejo zahteve *MBO*. Za planinske kočice v smernici ni več določil, ker predstavljajo tako majhen delež uporabe, da določila zanje v smernici niso potrebna.

V nastanitvenih objektih gostje v glavnem bivajo podobno kot v stanovanjih. Nevarnost nastanka požara je manjša kot v stanovanjih. Večina gostov v nastanitvenih objektih le slabo pozna okolje. Računati je treba tudi s počasnim reagiranjem gostov. Število oseb, ki so

v nastanitvenem objektu istočasno, ni posebno veliko in je približno enako kot v stavbah s pisarnami.

Cilj te smernice je zagotoviti kolikor mogoče hitro odkrivanje požara in alarmiranje gostov. V primerjavi z zahtevami *MBO* za stanovanjske zgradbe je požarna odpornost nosilnih in požarno ločevalnih gradbenih elementov delno povečana, da bi se gostje zanesljivo rešili tudi, če bi se na alarm odzvali počasi. Zahteve za požarno odpornost sten, ki ločujejo nastanitvene prostore in tudi dneve prostore za goste med seboj in od drugih prostorov, so potrebne zato, da bi se preprečilo širjenje požara. V nastanitvenih objektih, v katerih je preseženo določeno število postelj za goste, sta zaradi varne rešitve ljudi potrebni dve evakuacijski poti. Za nastanitvene prostore v manjših nastanitvenih objektih zadošča ena grajena evakuacijska pot, če je sam nastanitveni prostor dostopen z lestvijo ali z gasilskimi reševalnimi napravami. Določena vrata morajo izpolnjevati zahteve za omejevanje širjenja dima in ognja. Tako morajo biti vrata iz nastanitvenih prostorov v hodnike samozapiralna (pri izpostavljenosti dimu), da ostanejo hodniki kolikor mogoče dolgo brez dima. Za vse nastanitvene objekte so zaradi varnosti ljudi nujni varnostna razsvetljava, rezervno električno napajanje in naprave za alarmiranje, v večjih objektih pa tudi sistemi za javljanje požara. Pri večjih nastanitvenih objektih morajo imeti dvigala tudi naprave za krmiljenje v požaru.

V novi izdaji smernice iz maja 2014 je izdaji iz decembra 2000 dodana zahteva, da morajo biti nastanitveni prostori skupaj s pripadajočimi sanitarijami brez grajenih in komunikacijskih ovir. Pri tem so upoštevane zahteve za stanovanja brez grajenih in komunikacijskih ovir.

II. K POSAMEZNIH ČLENOM

Ad 1

Smernica se uporablja – drugače kot dosedanja Smernica za graditev gostinskih objektov – za objekte z najmanj 13 posteljami za goste, ker za objekte z največ 12 posteljami, torej za manjše gostilne in penzione, določila niso potrebna. Za nastanitve v visokih stavbah smernica ne velja, ker je treba zahteve za visoke stavbe določiti za vsak primer posebej (primerjajte člen 10).

Postelje za goste so v gradbenih predpisih postelje, ki jih gostje nastanitvenega objekta uporabljajo za spanje. Število postelj je merilo za razvrstitev nastanitvenih objektov med zahtevne objekte po členu 2, odstavku (4), točki 8 *MBO* in za uporabo te smernice, ki velja za več kot 12 postelj. S številom postelj za goste je neposredno določeno tudi število gostov, ki je praviloma predvideno za uporabo nastanitvenega objekta. Pri tem je v enem nastanitvenem prostoru lahko ena ali več postelj. Če je na primer prostor označen kot dvoposteljna soba, je praviloma treba računati z dvema posteljama za dva gosta. Dodatna ležišča, na primer za otroke, se pri tem lahko zanemarijo. Za določitev števila postelj za goste je odgovoren investitor objekta.

Ad 2

Obrazložitev izrazov je potrebna, da je mogoče uporabljati predpise v nadaljevanju.

Ad 3

Pri zahtevi po dveh grajenih evakuacijskih poteh za vsak nastanitveni objekt, ki ne obsega samo pritličja, je treba razmisliti o pogojih za varno rešitev gostov in osebja na eni strani in o stroških zaradi dodatnih gradbenih del na drugi strani. Pri določanju velikostnega praga, pod katerim zadostuje samo ena evakuacijska pot, je treba upoštevati situacijo, ki se lahko pojavi tudi pri stanovanjskih stavbah (približno 60 stanovalcev v štirietažnem stolpiču s štirimi stanovanji v vsaki etaži). V takih primerih vodi druga evakuacijska pot preko mesta v nastanitvenem prostoru, ki je dosegljivo z lestvijo. Če je v posamezni etaži več kot 30 postelj za goste, od reševalcev ni mogoče pričakovati varne rešitve ljudi iz take etaže ne glede na skupno število postelj za goste v stavbi; zato sta tudi za ta primer predpisani dve evakuacijski poti.

Določilo v odstavku (2) je namenjeno predvsem orientaciji gostov v požaru.

Ad 4

Posebne zahteve o požarni odpornosti so potrebne zaradi možnosti, ki je ni mogoče izključiti, da bo časovni interval med nastankom požara in evakuacijo daljši od pričakovanega, pa tudi zaradi gašenja. Za nosilne stene, stebre in strope je dovoljena 30-minutna požarna odpornost samo v stavbah z največ dvema etažama (zaradi krajše poti na prosto) in v zgornji etaži podstrešnih prostorov (sprejemljiva olajšava za uporabo podstrešij), sicer mora biti njihova požarna odpornost 90-minutna.

Ad 5

Zahteve za ločilne stene in vrata v ločilnih stenah so namenjene omejevanju širjenja požara. Stopnje požarne odpornosti so določene glede na pričakovano ogroženost.

Ad 6

Olajšava po členu 36, odstavku (1), stavku 2, točki 1 *MBO*, po kateri zahteve za zaščitene hodnike ne veljajo za hodnike v stanovanjih ali njim podobnih uporabniških enotah s primerljivo velikostjo, za nastanitvene objekte ni sprejemljiva. V nastanitvenih objektih ima hodnik, ki običajno povezuje večje število prostorov, celo pri primerljivi velikosti funkcijo zaščitene hodnika.

Zahteve iz odstavka (2) naj bi zagotovile, da bi bilo v zaščitene hodnikih čim manj požarne obtežbe.

Dolžina hodnikov, ki ne vodijo v obeh smereh do zaščitene stopnišča ali na prosto, torej slepih hodnikov, mora biti omejena, da bi se lahko ljudje iz zadimljenih prostorov ob hodniku sami umaknili na varno.

Na zaščitene hodnikih običajno ni pričakovati stopnic. Stopnice, ki se jim ni mogoče izogniti (po *MBO* zaporedje najmanj treh), morajo biti osvetljene, da ne bi prišlo do spotikanja in padcev.

Ad 7

Zahteve po požarni odpornosti in neprepustnosti vrat za dim naj bi – skupaj z zahtevami *MBO* – zagotovile, da bodo evakuacijske poti v čim večji meri varne pred dimom in ognjem. Zaščitena stopnišča morajo biti zaščitena pred dimom iz zaščitene hodnikov in pred vplivi požara iz drugih prostorov, ki se odpirajo neposredno na zaščiteno stopnišče. Zaščitene hodniki morajo biti zaščitene tudi pred širjenjem požara iz nastanitvenih prostorov in iz dnevnih prostorov za goste, v kletih pa morajo biti zaščitene pred vplivi požara iz prostorov, ki niso namenjeni uporabi gostov.

Ad 8

Varnostna razsvetljava je nujno potrebna za nekatera področja nastanitvenih stavb predvsem zato, da bi se gostje lahko orientirali v temi in ob izpadu splošne razsvetljave – posebno v primeru nevarnosti.

Ob izpadu splošne oskrbe z električno energijo mora tehnične sisteme in naprave, ki so bistveni za varnost, napajati naprava za varnostno oskrbo z električno energijo.

Ad 9

Zahteva, da mora imeti vsak nastanitveni objekt napravo za alarmiranje zaposlenih in gostov v nevarnosti – pri večjih nastanitvenih objektih jo mora sprožiti javljalik dima – je namenjena opozarjanju na nevarnost in pozivu k pomoči in evakuaciji. Stavka 3 odstavka (1) je potreben zaradi razširitve določil smernice v členu 11. V nastanitvenih prostorih brez grajenih in komunikacijskih ovir, načrtovanih v skladu s členom 11, splošno predpisano alarmiranje gostov ne more biti samo akustično, ampak mora biti po načelu dveh možnosti tudi optično (svetlobni bliski). Tako se lahko tudi gluhi in naglušni ljudje sami prebudijo.

Nastanitveni objekti z več kot 60 posteljami za goste morajo imeti sistem za javljanje požara, da se požar čim prej odkrije in da se alarmirajo gasilci. Lažne alarme je treba s tehničnimi ukrepi preprečiti, da ne zmanjšujejo operativne pripravljenosti gasilcev. Novi predpis, da mora biti v velikih hotelih krmiljenje dvigal v požaru nujno povezano z avtomatskim sistemom za javljanje požara, je bil sprejet zaradi velikega požara s težkimi posledicami v Nemčiji.

Ad 10

Ker so visoke stavbe (nad 22 m) večinoma namenjene zelo različnim dejavnostim, zanje ni mogoče predpisati koncepta požarne varnosti, ki bi bil primeren za celotno stavbo in torej tudi za nastanitvene prostore. Zato je v členu 10 za te prostore v visokih stavbah dopuščena možnost dodatnih zahtev.

Ad 11

Člen 11 je bil dodan leta 2014 zaradi revizije člena 50 *MBO*, ki jo je sprožil novi standard DIN 18040 za gradnjo brez grajenih in komunikacijskih ovir, in vsebuje zahtevo o minimalni opremljenosti nastanitvenih objektov s prostori brez takih ovir. Omejitve glede števila postelj

so bile – razen za področje uporabe po členu 1 – opuščene, da bi se izboljšala turistična ponudba za funkcionalno ovirane osebe tudi v manjših krajih ravninskih dežel, kjer so samo majhni nastanitveni objekti.

Nova določila so potrebna predvsem zato, ker novi standard DIN 18040-1, drugače kot predhodni DIN 18024-2, ne vsebuje nobenih kvot in standardov za nastanitvene prostore brez grajenih in komunikacijskih ovir. Sicer obstaja ciljni sporazum po členu 5, odstavku (1) Zakona o zagotavljanju enakopravnosti funkcionalno oviranih oseb *Behindertengleichstellungsgesetz (BGG)*, ki je bil sprejet 12. marca 2005 in dopolnjen 1. junija 2010 s sporazumom med predstavniki hotelirjev in gostincev ter predstavniki funkcionalno oviranih oseb o pripravi standardov za zbiranje, oceno in prikaz ponudb za nastanitev brez grajenih in komunikacijskih ovir na področju hotelirstva in gostinstva. Vendar v tem sporazumu z gradnjo brez grajenih in komunikacijskih ovir ni povezana nobena zakonska obveznost. Kakor se da sklepati iz sporazuma, naj bi se v njem kategorizirani standardi uporabljali predvsem za obstoječe obrate, zakonska gradbena določila pa naj bi veljala za nove gradnje.

Določila člena 11 veljajo za nastanitvene prostore in pripadajoče sanitarije ne glede na to, ali so sanitarije del nastanitvenega prostora ali so ločene od njega – kot na primer v mladinskih hostlih. Uporabnost prostorov brez grajenih in komunikacijskih ovir vključuje neovirano dostopnost (na primer dostop brez stopnic do določenih etaž stavbe, dimenzioniranje hodnikov). To velja tudi za prostore, kot so na primer recepcija in drugi specifični prostori hotela, v katerih se odvija promet obiskovalcev in uporabnikov. Ti prostori morajo biti v skladu s členom 50 odstavkom (2), stavkom 2, točko 5 *MBO* v zahtevanem obsegu brez grajenih in komunikacijskih ovir. Za ta področja je treba upoštevati standard DIN 18040-1, naveden v prilogi 7.3/1 prvem delu Seznama tehničnih gradbenih določil *Musterliste der Technischen Baubestimmungen Teil I*.

Z dostopnostjo nastanitvenih prostorov in pripadajočih sanitarij brez grajenih in komunikacijskih ovir, zahtevano v stavku 1, sta pogojena dimenzioniranje in izvedba, ki se ravnata po osnovnih zahtevah za stanovanjske prostore iz DIN 18040-2 – brez dodatnih zahtev z oznako R – na podlagi tega, da so prostori po tem standardu glede minimalnih dimenzij za vrata, delovne površine in glede opremljenosti sanitarnih prostorov primerni tudi za dostop in omejeno rabo z invalidskim vozičkom.

Za nastanitvene prostore, ki morajo skupaj s pripadajočimi sanitarijami izpolnjevati dodatne zahteve iz DIN 18040-2 za neovirano uporabo invalidskih vozičkov, velja po stavku 2 prag več kot 60 postelj za goste. Zato je treba v večjih nastanitvenih objektih praviloma zagotoviti dodatno ponudbo prostorov, ki ustrezajo zakonskim zahtevam za stanovanja brez grajenih in komunikacijskih ovir, medtem ko morajo imeti manjši nastanitveni objekti (kot na primer penzioni z zajtrkom ali počitniški apartmaji na kmetiji) predvsem zaradi poslovne sprejemljivosti samo prostore po stavku 1. V stavku 2 določena kvota 1 % se ne nanaša več na šte-

vilo prostorov v nastanitvenem objektu, kot je še veljalo po DIN 18024-2, ampak se po tej smernici nanaša na število postelj za goste. Izračunano število postelj je treba zaokrožiti na celo število, da se minimalne zahteve v odstotkih lahko izpolnijo. Ker gre v večini primerov za dvoposteljne sobe, ostane število nastanitvenih prostorov, v katerih je mogoča neovirana uporaba invalidskih vozičkov, praktično enako. (Poglejte dodatek utemeljitev Informativni pregled števila nastanitvenih prostorov brez grajenih in komunikacijskih ovir!) Nastanitveni prostori po stavku 2 morajo biti primerni za dve postelji, ker ljudje na invalidskih vozičkih pogosto potujejo s spremstvom.

Standarde, ki so v stavkih 1 in 2 zahtevani za tam navedene prostore, je treba podrobno opredeliti. V kolikšnem obsegu je treba za nastanitvene prostore s pripadajočimi sanitarijami uporabiti DIN 18040-2, je določeno v prilogi 7.3/2 k prvemu delu Seznama tehničnih gradbenih določil.

Iz stavka 3 je razvidno, da tudi zahteve člena 11 za nastanitvene prostore ne veljajo, če ti prostori ustrezajo izjemi iz odstavka (3) člena 50 *MBO*. Za druga področja za obiskovalce in uporabnike nastanitvenega objekta pa tako in tako velja odstavek (3) člena 50 *MBO*.

Ad 12

Predpisi morajo zagotoviti, da lahko gostje v nevarnosti stavbo hitro in nepoškodovani zapustijo in da lahko gasilci začnejo z reševanjem in gašenjem. V nastanitvenih prostorih morajo biti na vidnem mestu načrt evakuacijskih poti in navodila o ravnanju v nevarnosti, da bi se gostje lahko orientirali. Požarni red je za stavbo primeren in potreben instrument, s katerim je mogoče preprečiti nastanek požara in poučiti in goste in osebje, kako v požaru ukrepati. Temu je namenjeno tudi usposabljanje zaposlenih. Zaradi pomoči gostom in obiskovalcem pri evakuaciji je treba zaposlene na začetku delovnega razmerja in nato najmanj enkrat letno usposablјati za reševanje funkcionalno oviranih oseb, posebno tistih na invalidskih vozičkih. Požarni načrti gasilcem olajšujejo orientacijo pri gašenju. Imenovanje odgovornih oseb je potrebno zaradi predpisov za obratovanje.

Ad 13

Dodatno gradbeno dokumentacijo potrebuje gradbena inšpekcija za presojo nastanitvenega objekta in za kontrolo, če so zahteve te smernice izpolnjene. Z novo točko 6 so v gradbeni dokumentaciji zahtevani dodatni podatki o skupnem številu postelj za goste in o razporeditvi postelj v prostorih za funkcionalno ovirane osebe; konkretni podatki so potrebni samo o nastanitvenih prostorih brez grajenih in komunikacijskih ovir zaradi preverjanja skladnosti z zahtevami (na primer za oznake, kot so enoposteljna ali dvoposteljna soba brez grajenih in komunikacijskih ovir itd.)

Ad 14

Določila smernice, ki niso povezana z novimi investicijami, ampak z varnejšim obratovanjem in reševanjem

ljudi v požaru, je treba uporabljati tudi za obstoječe nastanitvene objekte in na ta način zagotoviti večjo varnost.

Ad 15

Neupoštevanje najpomembnejših predpisov glede reševanja ljudi mora predstavljati prekršek z denarno kaznijo; tako naj bi se spoštovalo zakonito ravnanje pa tudi jasno sporočilo, da je ogrožanje skupnega dobra s takim nespoštovanjem predpisov nesprejemljivo.

Naslednji informativni pregled vsebuje zahtevano minimalno število prostorov brez grajenih in komunikacijskih ovir za primer dvoposteljnih sob. To število je odvi-

sno od skupnega števila vseh postelj in števila postelj v enem prostoru. Delež postelj v nastanitvenih prostorih brez ovir se določi z zaokrožitvijo minimalnega deleža v odstotkih, določenega po členu 11, navzgor na celo število. Tako morata biti na primer pri skupnem številu 200 postelj dve postelji v prostoru, ki je primeren za uporabo invalidskega vozička (po DIN 18040-2 z R in z dodatnimi zahtevami). Obe ležišči sta lahko v sobi z dvema ločenima posteljama ali v sobi z eno dvojno posteljo. Pri skupnem številu postelj 201 morajo biti tri primerne za uporabo invalidskega vozička, ker je treba odstotni delež 2,01 zaokrožiti navzgor. Ena soba z dvema ločenima posteljama ali ena soba z dvojnimi ležiščem v tem primeru ni dovolj.

Informativni pregled števila nastanitvenih prostorov brez grajenih in komunikacijskih ovir Predpostavka: sobe z dvojno posteljo ali z dvema ločenima posteljama			
Število postelj za goste	Nastanitveni prostori brez grajenih in komunikacijskih ovir (sobe z dvema ležiščema) skupaj	Nastanitveni prostori brez grajenih in komunikacijskih ovir (sobe z dvema ležiščema) po DIN 18040-2 z R in z dodatnimi zahtevami	Nastanitveni prostori brez grajenih in komunikacijskih ovir (sobe z dvema ležiščema) po DIN 18040-2 brez R
13-20	1	-	1
21-40	2	-	2
41-60	3	-	3
61-80	4	1	3
81-100	5	1	4
101-120	6	1	5
121-140	7	1	6
141-160	8	1	7
161-180	9	1	8
181-200	10	1	9
201-220	11	2	9
221-240	12	2	10
241-260	13	2	11
261-280	14	2	12
281-300	15	2	13
301-320	16	2	14
321-340	17	2	15
341-360	18	2	16
361-380	19	2	17
381-400	20	2	18
401-420	21	3	18
421-440	22	3	19
441-460	23	3	20
461-480	24	3	21
481-500	25	3	22
501-520	26	3	23
521-540	27	3	24
541-560	28	3	25
561-580	29	3	26
580-600	30	3	27

